

Роман Любарський. Переклади

Вільям Шекспір

Сонет XIII

Не змінюйся, до скону будь собою.
Та збережи в собі ще образ Божий.
Коли ж носата прийде за тобою,
Нехай на тебе дехто буде схожий.
Тобі природою на мить краса дана,
Тоді ж не буде краю їй, кінця,
Коли нащадки переймуть сповна
Всі кращі риси дивного лиця.
Нехай в руках дбайливих гарний дім
Не похитнеться від загроз зими,
Та ні за що не запанує в нім
Наперсник смерті, холоду, пітьми.
О, хай коли настане твій кінець,
Луна іде: «У мене був отець!»

Сонет CXVII

Скажи, що я боргами зневажав,
За те добро, яке ти дарувала,
Що я поріг не той переступав,
З яким мене так доля пов'язала.
Що я не цінував твій вільний час,
Його безжально марнував та краяв,
Що дозволяв чужим вітрилам враз
Себе понести ген до небокраю.
Усі злочинства вольних тих речей
На терези з моїм коханням поклади.
Хай збудеться суворий суд очей,
Не прирікай до смертної біди.
Я винен. Та усю мою провину
Я замісю з любов'ю, наче глину.

Сонет CXLIX

Ти кажеш, почуття нема в мені.
Та я хіба, змагаючись з тобою,
Не на твоїй воюю стороні
І зброю не здаю без бою?
Чи шанував того, хто ворог твій?
Чи недругам твоїм я тиснув руки?
Я сам з собою вийшов на двобій
За те, щоб ти мені завдала муки.
Коли мій подвиг скінчиться сумирний?
За цноту гріх мені миліше твій.
Твоїх очей я лицар вірний,
Мій вирок – поклик дивних вій.
Тож їм смиренно ворожнечі хліб:

Ти любиш зрячих – я давно осліп.

Сонет СХХІХ

Витрати духу й сорому розтрата –
Ось сластолюбство в дії. Та воно
Безжальне, підле, біснувате,
Жорстоке і підступне, як вино.
Втамоване – і знов презирство в дію,
А навпаки – не пошкодує поготів.
І той втрачає спокій і надію,
Хто випадково цю принаду з’їв.
Безглузде, тож завжди у звадах.
Ти раб його, хоч володієш ним.
В надії – радість, горе – у розладах,
В минулому – то сон, розвіяний як дим.
Всі знають це. І битва йде запекла:
Лишити рай, який за крок від пекла.

Федеріко Гарсія Лорка

Два вечірні місяці

I

Місяць мертвий у хмарах пірна,
але його воскресить весна.

І тополі чоло
вітер овіє з півдня.

І серця засіки
наповнить жаття зітхань.

І травяні шапки
покриють черепицю.

Місяць мертвий із хмар вирина,
але його воскресить весна.

II

Наспівує вечір синій
колискову апельсинам.

І сестриця моя співає:
- Стала земля апельсином. -
Хниче місяць: - І мені
хочеться стати апельсином.

- Як би ти не червонів,
як би не переймався,

не бути тобі навіть лимоном.
Яка жалість!

* * *

Деревце, деревце
на посуху зацвіло.

Юнка до гаю маслин
йшла під уклін зоряниць,
і обіймав її вітер,
друг легковажний дзвіниць.

На андалузських кониках
четверо навіжених,
порох лежав на куртках,
на голубих та зелених.
"Їдьмо, красуне, чекає Кордова!"
Дівчина їм ані слова.

Три молоді матадори
з гір ішли, з перевалу,
шовк відливав помаранчем,
сріблом сталь відливала.
"Їдьмо в Севілью!" - покликали лунко.
Але промовчала юнка.

Коли опустився вечір,
млою бузковою вмитий,
виніс юнак із саду
рожі та місячні мірти.
"Радість, їдьмо в Гранаду!"
І знову вона ні слова.

Залишилась дівчина в полі
зривати оливки в тумані,
і вітер свої сірі руки
зімкнув на дівочому стані.

Деревце, деревце
на посуху зацвіло.

Севільська пісенька

Бризкає світ веселий
у помаранчевий сад.
І золотаві бджоли
сюди за медом спішать.

Де він, де він,
солодкий клад?

Він затаївся
в лазурі квітки.

Чашечка квітки
глибока для бджілки.

(Стільчик із лавра -
тільки для мавра.
А із сосни -
для його дружини.)
Світанком повні
зорять апельсини.

Два моряки на березі

I

Він з Китайського моря
привіз у своїм серці рибку.

Іноді вона борознить
глибини його зіниць.

Моряк, він тепер забуває
про далекі, далекі таверни.

Він дивиться в воду.

II

Розповісти колись багато міг цей морський вовк.
Та тепер слова розгубились. Він змовк.

Світ повновагий. Кучеряве море.
Зорі і в небі, і за кормою.

Він бачив двох пап в облаченнях білих
та антільянок бронзовотілих.

Він дивиться в воду.

Він помер на світанку

Чотири місяці є у ночі,
а дерево - тільки одне,
і тінь одна лиш його лоскоче,
і птах, що гілку гойдне.

Сліди цілунків твоїх шукаю
на тілі, крізь ніч угледь!
А річка цілує вітер,
до нього торкаючись ледь.

В долоні несуч твоє "ні",
яке ти дала мені,
як лимон восковий,
наче камінь важкий.

Чотири місяці є у ночі,
а дерево - тільки одне.
Наче метелик, серце голкою
до пам'яті ніч припне.

Дерево пісень

Все ще дрижить голос,
самотня гілка,
від минулого горя
й учорашнього вітру.
Вночі дівчина в полі
сумувала й співала –
і ловила ту гілку,
та спіймати не встигла.
Ах, вже місяць на спаді!
А спіймати не встигла.
Сотні сірих суцвіть
заплели її тіло.
І сама вона стала,
як та співоча гілка,
дрожом давнього горя
й учорашнього вітру.

* * *

В глибинах зеленого неба
зеленої зірки мигтіння.
Як бути, щоб любов не загинула?
Що станеться з її тінню?
З холодним туманом
башти високі злиті.
Як нам побачити один одного?
Вікна закриті.
Сто зорь зелених
над зеленим небом мереж,
не помітивши сто білих веж,
що снігом покриті.
І щоб моя тривога
здавалась живою й палкою,
я повинен її прикрасити
посмішкою прекрасною.

* * *

Серпень

Персик в зорі примарний,
льодяники бабок – прикрасою проз.
Входить сонце у вечір янтарний,
наче кісточка в абрикос.
Кріпкозубий, налитий початок
сміхом жовтим, - дарунок літа.

Знову серпень.
Для хлопців, дівчаток –
смуглий хліб із місяця сита.

Морська мушля

Мені її дали.
Море з глобуса
в ній заспівало.
Серце наповнили
бризки й піна,
сутінь і риби
із світла і тіні.
Мені її дали.

Маленький віденський вальс

Десять юнок їдуть Віднем.
Плаче смерть на грудях гульвіси.
Є там ліс голубиних опудал
і зоря в антикварному лісі.
Є там зали, де сотні вікон
і за ними зелені купи...
О, візьми цей вальс,
цей вальс, що закусив мені губи.
Цей вальс, цей вальс,
повний смерті, мольби та вина,
де шовками хвиля зрина.
Я кохаю, кохаю, кохаю,
і на місяця височині,
і з зів'ялою книгою у вікні,
в потаємнім гнізді синиці,
і у танці, що равлику сниться...
Так порадує теплом
цей вальс із перебитим крилом.
Є три дзеркала в віденській залі,
твої губи, як дві скрижалі.
Смерть нам грає на клавесині
й танцюристів фарбує синім,
і на сльози наводить глянець.
А над містом – тіні п'яниць...
О, візьми цей вальс,
на руках просто гинучий танець.
Я люблю, я люблю, моє диво,
я люблю тебе вічно і всюди,
й на даху, де дитинства мрії,
і коли піднімаєш вії,
а за ними, в сріблястій тиші, -
Угорщини зорі пастуші,
і ягнята, і лілії дикі...
О, візьми цей вальс,
цей вальс «Я кохаю тебе навіки».
Нас чекає ще танець у Відні,
в карнавальнім вбранні Дунаю,

в доміно із води і тіні.
Очерети там темні скраю!..
Час мине, даниною прощання
я залишу відлуння дихання
у світлинах та флюгерах,
поцілунки складу біля двері, сюди,
ввірю хвилям твоєї ходи
стрічки вальсу, скрипку і прах.

Дон Амінадо (Амінадав Шполянський)

Уездная сирень

Как рассказать минувшую весну,
Забытую, далёкую, иную,
Твоё лицо, прильнушее к окну,
И жизнь свою, и молодость былую?

Была весна, которой не вернуть...
Коричневые, голые деревья.
И полых вод особенная муть,
И радость птиц, меняющих кочевья.

Апрельский холод. Серость. Облака.
И ком земли, из-под копыт летящий.
И этот тёмный глаз коренника,
Испуганный, и влажный, и косящий.

О, помню, помню!.. Рывкнул паровоз.
Запахло мятой, копотью и дымом.
Тем запахом, волнующим до слёз,
Единственным, родным, неповторимым.

Той свежестью набухшего зерна
И пыльною, уездною сиренью,
Которой пахнет русская весна,
Приученная к позднему цветенью.

Повітовий бузок

Як оповісти, що пройшла весна,
Забута, інша, поблизу Інгулу,
Твоє обличчя, що впритул вікна,
Життя своє та молодість минулу?

Була весна, її не повернуть...
Коричневі та голі стовбурища.
І повені нестримна каламуть,
І радість птаства, що міняє кочовища.

Квітневий холод. Хмари. І ріка.
І грудка стрімко з-під копит летить.
І темне око це корінника,
Налякане, вологе, що косить.

О, пам'ятаю! Рывкнув паротяг.
Запахло кіптявою, м'ятою і димом.
Тим запахом, що сльози в серці стяг,
Єдиним, рідним і неповторимим.

Тією свіжістю набряклого зерна
Й бузком повіту, в пилу по коріння,
Яким так пахне згадана весна,
Що звикла до запізннього цвітіння